

1989, 3. února – Sdělení VONS č. 908 „Zadržení Václava Malého a domovní prohlídka u něj“ o domovní prohlídce u Václava Malého, jeho zadržení a obvinění z trestného činu šíření poplašné zprávy.

V neděli dne 22. 1. 1989 byl bez předchozího předvolání katolický kněz Václav Malý předveden před vyšetřovatele OS SNB pro Prahu 1 kpt. Špirka k údajné svědecké výpovědi v trestní věci Václava Havla¹ a Dany Němcové.² Když V. Malý využil svého práva odmítnout výpověď, nařídil mjr. StB Žák, který výslechu asistoval, jeho zadržení na 48 hodin. Téhož dne bylo zcela zjevně účelově zahájeno trestní stíhání pro trestný čin šíření poplašné zprávy (§ 199 tr. z.) v souvislosti s anonymními dopisy o zamýšleném sebeupálení na Václavském náměstí, na jehož podkladě byla večer u V. Malého provedena domovní prohlídka, údajně se záměrem nalézt „materiály vztahující se k předmětnému dopisu, zejména psací potřeby a prostředky“. Formálně prohlídku opět vedl vyšetřovatel VB kpt. Špírk, asistovali při ní majori StB Karel Procházka a Nojman. Aby bylo učiněno zadost absurdní zámince, byl V. Malému odňat psací stroj, všechny jeho propisovací tužky a několik prázdných obálek s nalepenými známkami. Dále byly odňaty různé rukopisné poznámky, strojopisy a publikace náboženského charakteru, magnetofonová páska a kazety, videokazety a jako vrchol všeho plastika Panny Marie.

Po čtyřiceti osmi hodinách byl V. Malý propuštěn. O této perzekuci, relativně nevýznamné, v současné atmosféře teroru a brutálního potlačování každého nezávislého projevu, referujeme takto podrobně zvláště proto, že vrhá nové světlo na problém, zda zmíněné anonymní dopisy byly autentickým zoufalým výkřikem či záměrnou provokací. Anonymní dopisy byly zneužity k nehorázné kampani proti Chartě 77 a dalším nezávislým iniciativám, které byly nařčeny mj. z toho, že dohnaly k smrti Jana Palacha a organizují podobné sebevraždy i dnes. Jimi zdůvodňovala státní moc rozsáhlý a brutální zásah proti občanům, kteří se chtěli 15. 1. na

Václavském náměstí zúčastnit pietního aktu za Jana Palacha. Jimi operuje i v trestním stíhání proti údajným iniciátorům tohoto aktu, zvláště proti Václavu Havlovi. Navíc nyní státní orgány zahájily v souvislosti s těmi dopisy trestní stíhání pro trestný čin šíření poplašné zprávy, přičemž vyšetřování se nevede proti oficiálním sdělovacím prostředkům, které neodpovědně a se spíše provokujícími komentáři zveřejnily text dopisu, nýbrž proti katolickému knězi Václavu Malému, jehož již jeho profese předem vylučuje z možné účasti na čemkoliv podobném. Patří k dobrým zásadám kriminalistiky nepokládat zločin za plně objasněný, dokud není znám jeho motiv. A v případě těchto anonymních dopisů vše poukazuje k tomu, že jediné státní moc na nich mohla mít zájem a že jediné ona jich s pohotovostí až překvapivou použila a zneužila.³

Informace o Chartě 77, r. 12, 1989, č. 3, s. 11.

POZNÁMKY

- ¹ K případu Václava Havla viz sdělení VONS č. 911, 939, 940, 964, 965 a 1024, dokumenty č. 915, 943, 944, 968, 969 a 1028, a dokument č. 1197.
- ² K případu Dany Němcové trestně stíhané v rámci případu Jany Petrové a spol. viz sdělení VONS č. 910, 940, 964, 972, 982, 1036 a 1080, dokumenty č. 914, 944, 968, 976, 986, 1040 a 1084.
- ³ K případu viz dokument o využití anonymního dopisu o lidech připravěných k sebeupálení pro zahájení trestního stíhání pro trestný čin šíření poplašné zprávy a k provedení domovní prohlídky u V. Malého v rámci tohoto trestního stíhání uložený in: LP, Sb. VONS, inv. č. 11/16, sign. IV/1, kart. 10.